

Heikki Sivula

8.5.2023

Työ- ja elinkeinoministeriö
Timo Kaisanlahti
timo.kaisanlahti@gov.fi

Luonnos hallituksen esityksestä: kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) voimaansaattaminen

Pyydettyä lausuntona koskien luonnosta hallituksen esityksestä: kestävyysraportointidirektiivin (CSRD) voimaansaattaminen (VN/30930/2022) Metsäteollisuus ry toteaa seuraavaa:

Varmennuspalvelut sekä kestävyysraportointipalveluiden saatavuus

Hallituksen esityksen kohdassa 5.2.3. kuvaillaan välittömät vaikutukset yrityksille kestävyystietojen pakollisesta varmennuksesta sekä vaikutukset tilintarkastusalaan. Hallituksen esityksen mukaan on odotettavissa, että kestävyysasiantuntijoiden kysyntä tulee voimakkaasti lisääntymään viidessä suurimmassa tilintarkastusyhteisössä.

Metsäteollisuus ry:n huolenaiheena on se, että kestävyysraportointitarkastajan erikoistumistutkinnon vaatimus tulee heikentämään merkittävästi lain soveltamisalaan kuuluvien yritysten mahdollisuutta hankkia kestävyysraportointiin liittyviä palveluita. Metsäteollisuus ry katsoo, että kestävyysasiantuntijoiden kysyntä tulee olemaan niin suurta, että kaikki erikoispätevyyteen liittyvät erilliset vaatimukset tulevat aiheuttaman merkittävän pullonkaulan kestävyysraportointitarkastajien saatavuuteen. Metsäteollisuus ry katsoo, että tarkoituksenmukaista olisi luopua tilintarkastuslain 6 lukuun ehdotetuista kestävyysraportointitarkastajan erityispätevyyttä koskevista hyväksymisedellytyksistä ja siten mahdollistaa kestävyysraportointi laajemmalle joukolle toimijoita.

Seuraamukset kestävyystietojen virheellisyydestä tai harhaanjohtavuudesta

HE:n luonnoksessa todetaan, että kestävyysraportoinnin laiminlyönnistä samoin kuin virheellisten tai harhaanjohtavien kestävyystietojen esittämisestä ehdotetaan säädettäväksi rikoslain 30 luvussa, joka käsittää vastaavanlaisen seuraamusuhan tilinpäätöksen osalta. Luonnoksessa on lisäksi todettu, että direktiivi sallisi hallinnollisen seuraamusjärjestelmän hyödyntämisen rikosoikeuden sijasta. Metsäteollisuus ry katsoo, että vaikka sekä kestävyysraportin että tilinpäätöksen tavoitteena on informaation antaminen sidosryhmien käyttöön, ovat ne silti hyvin erilaisia dokumentteja. Metsäteollisuus ry katsoo, ettei ole syytä sanktioida kestävyysraportin laiminlyöntiä tai virheellisten tai harhaanjohtavien tietojen antamista osana kestävyysraporttia samalla tavalla kuin tilinpäätöksen osalta. Kestävyystietojen osalta lainsäädännössä tulisi valita sanktioksi hallinnolliset seuraamukset.

Osuuskuntia koskeva kansallinen sääntely

Kestävyysraportointidirektiivin implementoinnin yhteydessä on tarkoitus, direktiivistä poiketen, ottaa osuuskunnat mukaan raportointivelvoitteiden piiriin. Tätä lisäystä

8.5.2023

perustellaan sillä, ettei eri yhteisötyyppejä kohdeltaisi eri tavalla. Käytännössä osuuskuntien ottaminen mukaan velvoitteiden piiriin aiheuttaisi ongelmia, sillä laki ei tunnista osuuskuntien osalta sellaista ryhmärakennetta, joka mahdollistaa osuuskunnille mahdollisuuden laatia kestävyysraportti keskitetysti vastaavasti kuin konsernirakenteella toimiva osakeyhtiö. Tämä loisi tilanteen, jossa osakeyhtiömuotoiset toimijat olisivat edullisemmassa asemassa osuuskuntiin verrattuna.

Ryhmärakenteen mahdollistamiseksi kirjanpitolain 1 lukuun tulee lisätä pykälä, joka sisältää osuustoiminnallisen ryhmän käsitteen: ”*Tässä laissa osuustoiminnallisella ryhmällä tarkoitetaan kirjanpitovelvollisista pääasiassa osuuskuntamuotoisista yhteisöistä koostuvaa ryhmämuotoisesti liiketoimintaa harjoittavaa joukkoa yrityksiä. Ryhmämuotoista liiketoimintaa on esimerkiksi, raaka-ainetoimittajien (tai alkutuotannon toimijoiden) yhdessä omistamansa jalostus- ja myyntiorganisaation kanssa harjoittama toiminta.*”

Tämän lisäksi kestävyysraportoinnin keskitetystä laatisemisesta tulee ottaa kirjaus kirjanpitolakiin ja kirjanpitolain 3a lukuun tulisi lisätä uusi pykälä osuustoiminnalliseen ryhmään kuuluvan yhteisön oikeudesta toteuttaa muiden kuin taloudellisten tietojen raportointi keskitetysti. Pykälän tulee pitää sisällään seuraavat oikeudet ja velvollisuudet: Osuustoiminnallisena ryhmänä toimivilla yhteisöillä olisi yritysmuodosta riippumatta oikeus sopia kestävyysraportoinnin toteuttamisesta keskitetysti. Kestävyysraportointi voitaisiin tällöin toteuttaa keskitetysti esimerkiksi osuustoiminnallisen ryhmän keskusyhteisön toimesta ja myös tiedon varmennus voitaisiin toteuttaa tässä tapauksessa kestävyysosalta keskitetysti. Keskitetysti tuotettua kestävyysraporttia ja sen sisältöä koskisivat asiallisesti vastaavat vaatimukset, kuin mitä konsernin toteuttamaa keskitettyä kestävyysraportointia koskien on tässä laissa säädetty. Osuustoiminnalliseen ryhmään kuuluvat kirjanpitovelvolliset vapautettaisiin velvoitteesta raportoida muita kuin taloudellisia tietoja, jos nämä yhteisöt ja niiden tytäryhteisöt sisällytetään keskitetysti laadittuun raporttiin, edellyttäen, että kyseinen raportti sisältää lain edellyttämät muut kuin taloudelliset tiedot.

Osana kestävyysraportointidirektiivin kansallista implementointia tulee kirjanpitolakiin ottaa myös säännökset, joiden mukaisesti ryhmärakenteella toimivilla osuuskunnilla on osakeyhtiöitä vastaava mahdollisuus siihen, että yksittäiset osuuskunnat vapautetaan konsernirakenteella toimivien osakeyhtiöiden tavoin raportointivelvollisuudesta, jos osuuskuntien omistaman keskusyhteisön toimintakertomukseen sisällytetään omistajaosuuskuntien kestävyystiedot.

Metsäteollisuus ry

Paula Lehtomäki
toimitusjohtaja